SpareBank 1 ØSTLANDET

Etiske retningslinjer for konsernet SpareBank 1 Østlandet

Hei alle i konsernet vårt.

Vi er så heldige at vi jobber i et konsern som tar samfunnsansvar på alvor. Gjennom finansiering av gode prosjekter, effektive betalingstjenester, nyttige produkter og god rådgivning, bidrar vi til vekst og utvikling for personer, bedrifter og lokalsamfunn i bygd og by på Østlandet. Vi lever i et gjensidig avhengighetsforhold til samfunnet og dette er det viktig å være klar over i de daglige handlingene våre.

Tillit – både oss kollegaer imellom, fra kunder, investorer, samarbeidspartnere, organisasjoner og myndigheter – er derfor spesielt viktig for oss. Hensikten med de etiske retningslinjene er nettopp å verne om denne tilliten. Slik kan vi forsterke våre relasjoner, bygge soliditet, sikre økonomisk kraft og videreutvikle vårt gode omdømme.

I tillegg til strategien, skal de etiske retningslinjene være et navigasjonsverktøy i hverdagen og bidra til at vi tar gode beslutninger. I vår visjon *Sammen utvikler vi Østlandet* ligger en ambisjon om god samhandling som kan bidra til at vi tar gode valg. Vi har en spesiell forventning til at konsernets ledere er gode forbilder for sine medarbeidere og at de opptrer deretter.

Over 180 års bankdrift på Østlandet har gitt oss dype røtter og lange tradisjoner for å være til stede med åpenhet, lokalkunnskap og et ønske om å ville kundene våre vel. Langsiktige relasjoner til kundene har vært vårt varemerke og er fortsatt det. Enhver kunde skal møtes på en profesjonell og respektfull måte. Kundedata og personvern skal ivaretas. Våre medarbeidere skal oppleve at de er en del av
et raust og engasjerende arbeidsmiljø. Langsiktighet innebærer samtidig å tenke bærekraft i alt vi gjør her og nå.

Vi har høye ambisjoner om lønnsom vekst og bærekraftig utvikling. Med gode etiske retningslinjer som vi alle har et aktivt forhold til, skal vi sammen innfri våre mål på en forsvarlig måte.

Klara Lise Aasen
konsernsjef

DEL I
Innledning

Del I - Innledning

Formål og overordnede føringer

SpareBank 1 Østlandets etiske retningslinjer skal bidra til etterlevelse og vern av virksomhetens verdier. Målet er å sikre en god og ansvarlig praksis og definere felles standarder for konsernets medarbeidere.

Retningslinjene gjelder for alle medarbeidere i konsernet SpareBank 1 Østlandet, både faste og midlertidige ansatte, konsulenter, vikarer, styre-medlemmer og varamedlemmer.

Dokumentets struktur og bruk av begreper

«Etiske retningslinjer» består av tre ulike deler:

- Del I inneholder en innledende tekst om overordnede forhold.
- Del II inneholder kortversjonen av retningslinjene. De mer generelle og overordnede retningslinjene blir presentert først.
- Del III består av en utdypende forklaring av retningslinjene, deriblant hva de betyr for deg som ansatt. Videre vil du under hver av retningslinjene finne tekstbokser med eksempler og lenker til relevante dokumenter.

Vi bruker av språklige hensyn benevnelsen ***konsernet SpareBank 1 Østlandet, SpareBank 1 Østlandet, konsernet*** og ***virksomheten*** litt om hverandre i dokumentet.

Datterselskapenes forhold til konsernets etiske retningsregler

De etiske retningslinjene gjelder også for datterselskapene, så langt de passer med bransje- og selskapsspesifikke forhold.

Det er datterselskapenes egen oppgave å ivareta samordningen mellom konsernets og selskapets egne etiske retningslinjer. Datterselskapenes styrer vedtar etiske retningslinjer.

Datterselskapene har også et selvstendig ansvar for opplæring, kontrolltiltak og oppfølging av avvik eller brudd på retningslinjene.

Styrings-, kontroll-, og beslutningsstruktur

Etiske retningslinjer er et styringsdokument underliggende Policy for etikk og organisasjon. Retningslinjene vedtas av administrerende direktør. Det er konserndirektør Organisasjon som har det overordnede ansvaret for oppdateringen av konsernets etiske retningslinjer.

Videre har HR ansvar for at alle medarbeidere i banken får nødvendig opplæring og at avvik eller brudd på retningslinjene blir fulgt opp i samsvar med selskapets rutiner.

Etterlevelsen av de etiske retningslinjene og kontrollen av dette er basert på ansattes rapportering og ulike kontrolltiltak. Brudd på etiske retningslinjer kan få konsekvenser for arbeidsforholdet.

Hva forventes av oss som jobber i konsernet?

Alle medarbeidere skal sette seg inn i og etterleve selskapets etiske retningslinjer. Konsernets medarbeidere skal opptre tillitvekkende, ærlig og redelig. Vi skal alle ta reflekterte beslutninger i tråd med konsernets langsiktige interesser. I tvilstilfeller skal vi diskutere saken med en kollega eller leder før vi handler. Vi overholder dette uavhengig av hvilke teknologiske hjelpemidler vi bruker. Kildekritikk og årvåkenhet er spesielt viktig ved bruk av kunstig intelligens (KI).

Vi skal bidra til at selskapet overholder sine forpliktelser. Vi skal etterleve opplæring som gis. Vi følger med på oppdateringer på eget fagområde. Vi håndterer feil og avvik i samsvar med selskapets rutiner.

Vi følger lover og forskrifter, policyer, standarder, instrukser, rutiner, prosedyrer og avtaler. Dersom dette i enkelte tilfeller fører til uheldige utfall, eksempelvis i enkeltsaker, har vi likevel en rett og plikt til å løfte saken og ikke beslutte på egenhånd.

Vi sier fra til leder dersom vi er i tvil om noe eller kjenner til brudd på lover, regler og rutiner.

Hva krever de etiske retningslinjene av konsernets ledere?

Ledere er viktige rollemodeller. Innenfor alle områder som omtales i «Etiske retningslinjer», har ledere et særskilt ansvar for å holde seg oppdatert, bidra til gjennomføring og sette standard for ansvarlig opptreden.

Ledere har også ansvar for jevnlig å sette etikk på dagsorden i sine avdelinger og legge til rette for god etterlevelse av de etiske retningslinjene. De skal også informere nye medarbeidere om retningslinjene og betydningen av dem. Ledere skal på en god måte ivareta medarbeidere som melder fra og varsler om brudd og avvik.

Skape rom for etiske refleksjoner

De etiske retningslinjene vil aldri kunne bli en garanti for at virksomheten ikke trår feil. Derfor er det viktig at vi er åpne for spørsmål og bruker tid på å diskutere utfordringer og dilemmaer.

Å ta kloke, ansvarlige og gode valg kan enkelte ganger kreve mot og gå imot uskrevne regler i konsernet.

Begrunnelser som at «alle andre gjør det», er ikke fundert i etikk.

Vær derfor en god sparringspartner for dine kollegaer. Støtt kollegaer som er modige i sine synspunkter og valg.

Benytt gjerne Navigasjonshjulet når det er vanskelig å finne svar på etiske dilemmaer i hverdagen. (Se figur, kilde: Activa Humanistisk Akademi)

Del II
Våre etiske retningslinjer

Del II - Våre etiske retningslinjer

1. Du er bevisst på konsernets samfunnsansvar og ivaretar ulike bærekrafthensyn i ditt arbeid.
2. Du opptrer profesjonelt, med faglig integritet og bygger gode relasjoner til kunder, konkurrenter, leverandører og samarbeidspartnere.
3. Du bidrar til et godt arbeidsmiljø ved å være inkluderende og møte alle med tillit og respekt.
4. Du kommuniserer åpent, ærlig og tydelig.
5. Du behandler opplysninger med varsomhet og overholder taushetsplikten.
6. Du har en ryddig privatøkonomi og holder orden i egne kundeforhold.
7. Du ivaretar habiliteten din og håndterer interessekonflikter.
8. Du bruker aldri stillingen din slik at du selv eller dine nærstående oppnår personlige fordeler eller opptrer på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme.
9. Du jobber for å forebygge hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet.
10. Du sier fra eller varsler hvis du blir kjent med kritikkverdige forhold.

Del III
Utdyping av retningslinjene

Del III - Utdyping av retningslinjene

1. Samfunnsansvar og bærekraft

Å ta samfunnsansvar og være en pådriver til bærekraftig omstilling er viktig for oss i SpareBank 1 Østlandet. Vi har et langsiktig perspektiv på forretningen. Vi skal være bevisst på hvordan våre beslutninger påvirker samfunnet rundt oss. Dette gjelder også for våre investeringer og finansieringer. Konsernet bidrar både økonomisk, sosialt og forretningsmessig til bærekraftig utvikling i våre omgivelser.

Klimaendringer er en global utfordring. Konsernet skal verken direkte eller indirekte medvirke til alvorlig miljøskade, krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, eller andre handlinger som kan oppfattes som uetiske.

Vi ser positivt på at ansatte tar del i frivillig og samfunnsnyttig arbeid for organisasjoner, lag og foreninger. Ansatte står også fritt til å delta i politisk aktivitet på en måte som ikke kan skade SpareBank 1 Østlandets saklige og rettmessige interesser.

Dette er viktig fordi ytringsfrihet og fri adgang til å ytre politiske meninger og delta i politisk virksomhet er en grunnleggende forutsetning for et velfungerende demokratisk samfunn.

1 **Du er bevisst på konsernets samfunnsansvar og ivaretar ulike bærekrafthensyn i ditt arbeid.**

Dette betyr det for deg

- Du forstår SpareBank 1 Østlandets viktige samfunnsrolle og bidrar aktivt til bærekraftig omstilling.
- Du har kjennskap til styrende dokumenter for bærekraft som er relevant for ditt arbeid.
- Ved deltakelse i frivillig arbeid i lag og foreninger registrerer du dine verv i tråd med retningslinje nummer 7 nedenfor.
- Du takker nei til verv som innebærer at du er økonomiansvarlig eller forretningsfører. Det samme gjelder verv som innebærer disposisjonsrett til bankkonti eller digitalbank, eller vergemål utenfor nær familie. HR kan etter henvendelse gjøre unntak.

2. Profesjonalitet og integritet i møte med kunder, leverandører, konkurrenter og samarbeidspartnere

Vi som jobber i SpareBank 1 Østlandet, skal møte våre kunder på en tillitvekkende måte. Vi skal kjennetegnes av profesjonalitet og høy integritet. Vi skal være tilgjengelige og behandle alle kunder med respekt og i tråd med god forretningsskikk og bransjenormer. Vi har nulltoleranse for diskriminering. Dette er viktig for å bygge gode relasjoner og bevare vårt omdømme. Eventuelle klager og tilbakemeldinger fra kunder skal håndteres i samsvar med god saksbehandling og våre rutiner for kundeklager.

Vi skal også ha et godt, respektfullt og forretningsmessig forhold til våre konkurrenter, leverandører og samarbeidspartnere. Vi skal alltid behandle konkurrenter med ærlighet, rettferdighet og integritet og aldri delta i prissamarbeid eller utøve annen adferd i strid med konkurranselovgivningen. Dette gjelder også virksomheter som inngår i SpareBank 1-alliansen.
Se standard for konkurranserett.

2 **Du opptrer profesjonelt med faglig integritet overfor kunder, konkurrenter, leverandører og samarbeidspartnere.**

Dette betyr det for deg

- Gjennom en faglig god og redelig kundehåndtering skal du sikre at konsernets kunder kan ta bevisste og velinformerte valg.
- Du er kjent med at du forholder deg ærlig og redelig til konkurrenter, leverandører og samarbeidspartnere.
- Du bidrar til at kravene vi stiller til leverandører blir fulgt opp i tråd med gjeldende rutiner.

3. Arbeidsmiljø

I SpareBank 1 Østlandet har vi alle et ansvar for å bidra til et inkluderende, raust og engasjerende arbeidsmiljø. Vi opptrer med respekt overfor kollegaer og bidrar til et arbeidsmiljø preget av tillit.

Også internt har vi nulltoleranse for diskriminering, mobbing og trakassering. Både i arbeidshverdagen og i sosiale sammenhenger holder vi oss innenfor grensene for akseptabel oppførsel.

3 **Du bidrar til et godt arbeidsmiljø ved å være inkluderende og møte alle med tillit og respekt.**

Dette betyr det for deg

- Du er inkluderende og åpen i ditt møte med kollegaer.
- Du opptrer og handler på en måte som ikke diskriminerer kollegaer eller andre.

4. Åpen, ærlig og tydelig kommunikasjon

For at vi skal kunne bygge en trygg og åpen kultur, må virksomhetens interne informasjon være proaktiv, åpen, ærlig og tydelig. Vi ønsker å ha en kultur der vi sier fra om forhold som ikke er bra.

Åpen debatt bidrar til at vi evner å se alle sider av en sak før vi konkluderer. Slik kan vi ta veloverveide beslutninger og være tydelige i våre begrunnelser og vår kommunikasjon.

Vår eksterne kommunikasjon bidrar til å bygge tillit til virksomheten og skal være proaktiv og troverdig. Ingen andre enn utpekte personer uttaler seg til media. Se «Standard for konsernkommunikasjon».

4 **Du kommuniserer åpent, ærlig og tydelig.**

Dette betyr det for deg

- Du tilstreber å gi dine interessenter korrekt informasjon til rett tid.
- Du er opptatt av dialog og lytter aktivt til kollegaer som har andre synspunkter enn deg.
- Du overlater medieuttalelser til kommunikasjonsavdelingen og er ekstra varsom i kontakt med media og i sosiale medier. Se konsernets rutine for medarbeideres jobbrelaterte bruk av SoMe og rutine for mediehåndtering.

5. Håndtering av opplysninger og taushetsplikten

Vi har tilgang til omfattende opplysninger om kunder, ansatte og virksomheten i vårt arbeid og vi behandler slike opplysninger med varsomhet. I SpareBank 1 Østlandet skal kunder, ansatte og samarbeidspartene være trygge på at vi sikrer og beskytter deres opplysninger.

Vi overholder taushetsplikten om opplysninger både utad og overfor andre ansatte i SpareBank 1 Østlandet som ikke har tjenstlig behov for disse opplysningene. Taushetsplikten omfatter alle opplysninger du får kjennskap til om kunder, ansatte, virksomheten, andre selskaper i SpareBank 1, leverandører og andre samarbeidspartnere. Vi misbruker på ingen måte slike opplysninger for å skaffe oss selv eller andre fordeler.

Vi verner om retten til privatliv og sørger for at vi behandler personopplysninger i tråd med personvernregelverket og interne rutiner.

5 **Du behandler opplysninger med varsomhet og overholder taushetsplikten.**

Dette betyr det for deg

- Du setter deg inn i taushetserklæringen du har signert og følger reglene som er fastsatt der.
- Du deler ikke taushetsbelagte opplysninger uten at det er nødvendig og lovlig.
- Du søker ikke opplysninger om andre medarbeidere, deg selv eller dine nærstående, kunder eller uten-forstående via virksomhetens data-systemer eller arkiver, når det ikke er nødvendig for ditt arbeid i virksomheten.
- Du er særlig varsom når du behandler sensitiv og konfidensiell informasjon.
- Du er kjent med og følger regler for behandling av personopplysninger.
- Du er kjent med at opplysninger kan bli vurdert som innsideinformasjon og behandler disse i tråd med «Rutiner for håndtering av informasjonsplikten».
- Du melder umiddelbart fra til leder ved brudd på sikkerheten.

6. Hold orden i din privatøkonomi

Våre omgivelser har grunnleggende forventninger om at konsernets medarbeidere og styremedlemmer har orden i sin privatøkonomi. Dette er viktig både av hensyn til omgivelsenes tillit til oss og av hensyn til allmenhetens tillit til finansforetak generelt.

6 **Du har en ryddig privatøkonomi og holder orden i egne kunde-forhold.**

Dette betyr det for deg

- Egenekspedering i virksomhetens kunde-systemer skal ikke skje.
- Du må overholde retningslinjer og vise varsom-het i forbindelse med verdipapirhandel og andre investeringer. Se «Interne retningslinjer for ansattes egenhandel».
- Dersom du kommer i en situasjon der du ikke klarer å dekke dine økonomiske forpliktelser, kontakter du nærmeste overordnede eller HR, slik at vi i fellesskap kan vurdere aktuelle løsninger.

7. Habilitet og interessekonflikter

I SpareBank 1 Østlandet håndterer vi interesse-konflikter på en ansvarlig måte. Vi tar beslutninger og behandler saker uavhengig av ulike særinteresser. Det omfatter egne særinteresser, særinteresser til familie, andre personer vi kjenner godt, foretak eller virksomheter som vi har eierinteresser i eller vesentlig innflytelse over. Med særinteresse mener vi økonomisk eller personlig egeninteresse i saken som er egnet til å påvirke eller svekke vår uavhengighet, objektivitet og habilitet.

Vi har organisert virksomheten slik at personlige bindinger mellom medarbeidere, eller medarbeider og leder, som kan påvirke beslutninger, unngås.

I tilfeller der det er motstridende interesser mellom SpareBank 1 Østlandet og kunder, håndterer vi interessekonflikten i samsvar med «Standard for identifisering og håndtering av interessekonflikter». Det samme gjelder interessekonflikter mellom ulike kunder eller kundegrupper.

Arbeidet i SpareBank 1 Østlandet skal være hoved-arbeidsforholdet vårt hvis vi har en heltidsstilling. SpareBank 1 Østlandet kan si nei til lønnet arbeid, verv eller eierinteresser utenfor virksomheten dersom det kan svekke tilliten til, eller gå utover arbeidet i SpareBank 1 Østlandet.

7 **Du ivaretar habiliteten din og håndterer interessekonflikter.**

Dette betyr det for deg

- Du skal ikke delta i behandlingen og avgjørelsen av saker som du selv eller nærstående har sær-interesse i eller dersom det er forhold som kan svekke din uavhengighet eller habilitet.
- Du skal ikke arbeide under samme leder eller i samme avdeling med nærstående. Dette gjelder også vikariater og korte engasjementer.
- Du er kjent med og følger retningslinjer for interessekonflikter.
- Du skal orientere nærmeste leder skriftlig om lønnet arbeid utenfor SpareBank 1 Østlandet, og du skal avslutte oppdraget hvis arbeidsgiver ber om det.
- Du skal innhente samtykke via Habilitetsregisteret før du takker ja til verv i styrer, lag og foreninger eller inngår i den daglige ledelsen i et annet foretak. Det samme gjelder der du opparbeider deg en eierandel som representerer ti prosent eller mer av kapitalen eller stemmene i et foretak, eller som gir bestemmende innflytelse i foretaket.
- I din private næringsvirksomhet skal du ikke delta i forretninger mot betaling dersom de kan ha sitt utspring i dine arbeidsoppgaver, ansettelsesforhold eller verv i SpareBank 1 Østlandet.

8. Korrupsjon og representasjon

Vi har nulltoleranse for korrupsjon, bestikkelser og påvirkningshandel overfor kunder og samarbeidspartnere. Alle prosesser og relasjoner i SpareBank 1 Østlandet skal være transparente og tåle dagens lys. All virksomhet og relasjonsbygging skal skje i henhold til gjeldende retningslinjer, se «Standard for arbeid mot interne misligheter og korrupsjon» med veiledning.

Vi er i alle relasjoner bevisste på at vi verken skal gi eller motta tilbud om en utilbørlig fordel i tilknytning til vår stilling i SpareBank 1 Østlandet som kan oppfattes som forsøk på bestikkelse eller korrupsjon.

8 **Du bruker ikke din stilling slik at du eller dine nærstående oppnår personlige fordeler, eller opptrer på en slik måte at det kan skade konsernets omdømme.**

Dette betyr det for deg

- Du er kjent med og følger fastsatte rutiner for antikorrupsjon og melder fra hvis du mistenker brudd.
- Du eller dine nærstående tar ikke imot personlige fordeler som kan oppfattes som forsøk på påvirkning og korrupsjon, eksempelvis gaver, rabatter, reiser, eller deltakelse på arrangementer.
- Du melder fra om slike tilbud til leder og registrerer dette i gaveregisteret.
- Du tilbyr aldri fordeler til kunder eller andre samarbeidspartnere som kan oppfattes som forsøk på påvirkning og korrupsjon.

9. Hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet

Vi er bevisst på at vi som finansinstitusjon har et særskilt ansvar for å forebygge økonomisk kriminalitet. Vi jobber for at vår virksomhet ikke utnyttes til slike formål.

9 **Du jobber for å forebygge hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet.**

Dette betyr det for deg

- Du bidrar til å avdekke og stoppe digitale bedragerier og finansiering av kriminalitet.
- Du følger konsernets opplæringsplaner og er kjent med gjeldende regler og policyer: «Policy for etterlevelse av hvitvaskingsregelverket» og «Policy for etterlevelse av sanksjonsregelverket».
- Du kjenner dine kunder og samarbeidspartnere, og kan identifisere fare for hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet.
- Du melder fra ved mistanke om hvitvasking eller annen økonomisk kriminalitet i henhold til rutiner.

10. Si fra eller varsle om kritikkverdige forhold

I SpareBank 1 Østlandet ønsker vi at alle skal si fra om kritikkverdige forhold. Vi tar opp slike temaer med hverandre eller med leder etter behov. HR kan kontaktes hvis du ikke ønsker å ta det opp med den det gjelder eller nærmeste leder.

I tillegg har vi en egen standard for varsling om kritikkverdige forhold. Hensikten er at varsler skal håndteres på en god måte og i samsvar med reglene i arbeidsmiljøloven.

10 **Du sier fra eller varsler hvis du blir kjent med kritikkverdige forhold.**

Dette betyr det for deg

- Du har plikt til å varsle dersom du oppdager trakassering eller at det er fare for liv og helse.
- Du er ikke bundet av lojalitetsplikten til virksomheten i saker som handler om ulovlig adferd, brudd på regelverk eller uetisk virksomhet.
- Hva som menes med kritikkverdige forhold, og hvordan du går fram for å varsle, kan du lese mer om i Standard for varsling av kritikkverdige forhold.

Revisjonshistorikk - nye etiske retningslinjer

Versjon	Dato	Beskrivelse	Ansvarlig	Godkjent
1.3	26.10.2026	Dokumentet har blitt flyttet til standardnivå og endret navn. Underordnet Policy for Etikk og organisasjon. Endringer fra forrige versjon er presiseringene av retningslinje nr 5 om taushetsplikt og snoking. Standard godkjent av konsernsjef.	Liv Krokan Murud	Styret
1.2	24.09.2025	Mindre revideringer er gjennomført i retningslinje 1 og 7	Liv Krokan Murud	Styret
1.1	20.06.2024	Mindre revidering er gjennomført	Liv Krokan Murud	Styret
1.0	23.11 2022	Retningslinjene er nye, mer tidsriktige både i innhold, språk og utforming. Mye av tidligere innhold er forsøkt innarbeidet.	Liv Krokan Murud, konserndirektør HR og juridisk	Styret